

Zavod za kulturo Šoštanj in JSKD – Območna izpostava
Velenje vas vabita na otvoritev kiparske razstave

OBLIKE LESA

Razstava je posvečena praznovanju 130. obletnice
rojstva akademskega kiparja Ivana Napotnika.
Mestna galerija Šoštanj, torek, 19. junij 2018, ob 19. uri

V kulturnem programu sodeluje Emil Šterbenk s harmoniko.
Beseda o razstavi: Tatjana Vidmar

RAZSTAVLJAJO

Veronika Benda, Rečica ob Savinji
Peter Gojkovič, Ptuj
Janez Grauf, Mežica
Alenka Loboda, Škofljica
Loris Morosini, Koper
Peter Osterveršnik, Bistrica ob Dravi
Ksenija Pfeifer, Koper
Franc Solina, Ljubljana
Miha Štepec, Mengeš
Milan Štepec, Domžale
Marija Štiglic, Nazarje
Petra Šutar, Ljubljana
Nadja Urbas, Ajdovščina

Razstavljene lesene plastike so nastale na kiparski delavnici, ki jo je organizirala JSKD – Območna izpostava Velenje v sodelovanju z Mladinskim centrom Šmartno ob Paki in je potekala od 25. do 27. maja 2018. Delavnico je vodila akademska kiparka Dragica Čadež Lapajne.

Za podporo pri izvedbi delavnice se zahvaljujemo Mladinskemu centru Šmartno ob Paki, Dejanu Tonkliju in Stanetu Hriberniku.

Kiparska delavnica v lesu

Kiparska delavnica v lesu poteka že nekaj let pod okriljem Območne izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti v Velenju in je ena redkih, ki je namenjena ljubiteljskim ustvarjalcem. Ti so združili svojo energijo in vedoželjnost ter preusmerili vse predsodke in težave v kreativno, spontano ustvarjalnost. Pri delu je potrebno spoznati osnovne značilnosti lesa, lastnosti in načine oblikovanja ter priprave materiala. Končna podoba skulpture je odvisna od skladnosti ideje, izbranega materiala in avtorjevega osebnega pristopa. Smiselno izbran les in upoštevanje njegovih naravnih danosti se ob ročni spretnosti spaja z avtorjevim navdihom. Les je živ material, ki sledi organski rasti in predstavlja življenjsko silo. Za vse vrste lesa je pomembno, da je deblo posekano decembra ali januarja, ko je v njem najmanj sokov. Ima lahko obliko hloda, deske, trama, letvice, korenin ali vej, primeren pa je za različne načine oblikovanja: sestavljanje, gradnjo (montažna plastika) in odzemanje, klesanje, rezljanje - ali za kombinacijo obeh načinov. Sodobna tehnologija lepljenega lesa omogoča neomejene dimenzije in različne nove možnosti ustvarjanja v lesu. Postopki oblikovanja lesa zahtevajo ustrezne kiparske izrazne zmožnosti in

obdelavo skulpturalne mase s sodobnimi orodji in pripomočki. Motorna žaga omogoča hitro odzemanje, zahteva načrtovano členjenje, vodi v abstrahiranje in stiliziranje oblik, s tem pa omogoča poglobljanje v likovne zakonitosti in odklon od figurativnega realizma.

Pomemben je sam proces nastajanja skulpture. Če je bila upoštevana postopnost obdelave od večjega k manjšemu, je delo možno prekiniti in končati v vsaki fazi. Bolj ko se deblo členi, bolj masa izgublja svojo prvobitno moč. Ob veliko podrobnostih je težko obdržati celoto in pravilne medsebojne odnose. Včasih je zato bolje končati postopek prej, saj le tako ostanejo jasni prisotnost ideje, drzne poteze in sveži videz celote.

Les omogoča večplastno likovno govorico, iskanje odnosov med masivnostjo in skeletno strukturo, umeščanje v prostor. Zaradi svojih karakteristik je tesno povezan z zgodovinskim razvojem človeštva v vseh obdobjih njegove ustvarjalnosti, zato tudi ne preseneča, da je tradicija oblikovanja lesa pri nas in v svetu zelo dolga. Čeprav je bil v kiparstvu v določenih obdobjih zapostavljen material, se vedno znova vrača.

Potreba po lastnem izražanju, ki se kaže tudi v ljubiteljskem ustvarjanju, potrjuje, da je les lahko navdih za kreativno delo, oblika delavnice pa omogoča družaben način odkrivanja njegove skrivnosti in izmenjave pogledov na umetnost.

Dragica Čadež Lapajne